

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen, Water/Wonen

DATUM	20-11-2018	REFERENTIE	Carla Bisseling
ONS NUMMER	81DF4520	DOORKIESNUMMER	2750
NUMMER PS	2019RGW06	E-MAILADRES	Carla.bisseling@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	monitoringsrapport 2017 natuurwaarden Vliegbasis Soesterberg (inclusief samenvattend rapport + bijlagerapport).	PORTEFEUILLEHOUDER	Maasdam-Hoevers

Onderwerp Statenbrief: rapport 2017 monitoring natuurwaarden Vliegbasis Soesterberg

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Hierbij treft u ter informatie aan het monitoringsrapport 2017 over de natuurwaarden op de Vliegbasis Soesterberg aan. Het gaat om het volgende rapport: 'Van gelobde maanvaren tot kommavlinder, Monitoringrapport 2017 van de natuurwaarden van voormalige Vliegbasis Soesterberg.' Dit rapport is van belang omdat het de basis zal zijn voor de ontheffing aanvraag Wet natuurbescherming voor woonwijk vliegbasis en voor de maatregelen voor afronding van het padenplan in Park Vliegbasis Soesterberg. Het is een rapportage die wat betreft methodiek en aanpak past bij die van voorgaande jaren. Tezamen laten deze rapportages vanaf 2010 de ontwikkeling van flora en fauna zien binnen Park Vliegbasis Soesterberg en op de locatie waar de nieuwe woonwijk is voorzien.

Aanleiding

De monitoring 2017 vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen van de Wet natuurbescherming (voorheen Flora- en Faunawet). Het gaat hier om:

1. een gebieds- of vlakdekkend onderzoek naar grondbroedende grasland- en heide- en bosrandvogels (onder andere veldleeuwerik, boomleeuwerik, boompieper, graspieper, gele kwikstaart, roodborsttapuit, tapuit), roofvogels, reptielen (plaatjesonderzoek) en amfibieën;
2. monitoring van een aantal geselecteerde soorten en soortgroepen in een aantal geselecteerde proefvlakken;
3. het tellen van de groeiplaatsen van enkele soorten paddenstoelen en vaatplanten.

Dit onderzoek omvat hiermee soorten die beschermd zijn krachtens de Wet Natuurbescherming en om soorten die voldoen aan de criteria van 'bijzondere soort' in het 'nee, tenzij-regime' en om die reden zijn opgenomen in de EHS-saldotoets.

Voorgeschiedenis

In 2009 is het Ruimtelijk Plan Vliegbasis Soesterberg vastgesteld door drie partijen: Provincie Utrecht, gemeente Zeist en de gemeente Soest. Dit Ruimtelijke Plan is in 2012 vastgelegd in twee bestemmingsplannen (gemeente

Soest en gemeente Zeist) die in 2013 onherroepelijk zijn geworden. Voor het gebied is een Inrichtings- en Beheerplan opgesteld (2011). De groene projecten zijn grotendeels uitgevoerd. Het 'rode' gedeelte van het plan is grotendeels nog in de planfase fase en bestaat uit drie woningbouwlocaties, waaronder een woonwijk van ca 250 woningen aan de zuidzijde van de Vliegbasis en twee kleinere locaties aan de Dolderseweg en de Amersfoortseweg. De ontwikkeling van het project de Vliegbasis wordt tezamen met de gemeenten Zeist en Soest uitgevoerd. Dit is verwoord in een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) die op 5 juni 2015 is ondertekend. Deze overeenkomst bevat eenduidige afspraken over de wijze van samenwerking, gericht op succesvolle uitvoering van de resterende projecten in de komende jaren.

Essentie / samenvatting:

Uit het rapport blijkt dat het goed gaat met flora en fauna op Vliegbasis Soesterberg. Samengevat weergegeven trekt de onderzoeker onder meer de volgende conclusies:

- De natuurwaarden van de Vliegbasis Soesterberg zijn in de periode 2010-2017 toegenomen. De toename heeft zich vooral voorgedaan in de periodetussen 2010 en 2014. In de periode 2014-2017 zijn de veranderingen bij veel soorten relatief klein en is het aantal soorten dat in aantal is toegenomen beperkt.
- 2017 was door de natte zomer, met vooral een zeer natte juli, een uitstekend jaar voor paddenstoelen. Van diverse bijzondere soorten werden nieuwe groeiplaatsen gevonden en ook werden er hoge aantallen sporenlichamen vastgesteld. Voor insecten, vooral sommige soorten dagvlinders, maar ook voor sprinkhanen was 2017 om dezelfde reden een heel slecht jaar.
- De das is een soort die zowel ten opzichte van 2010 als ten opzichte van 2014 is toegenomen. Deze toename van de das heeft vermoedelijk twee oorzaken: de groei van de Utrechtse (deel)populatie dassen en de verbeterde bereikbaarheid van de vliegbasis voor de das ten gevolge van de bouw van verschillende ecodeucten.
- De veldleeuwerik is in de onderzoeksperiode op de vliegbasis fors toegenomen. Na de sterke toename tot 224 territoria in 2014 heeft de soort zich op dit hoge niveau gehandhaafd. In 2017 zijn 229 territoria vastgesteld. Dit aantal is iets lager dan dat in 2016 (233 territoria), maar deze afname (1,7 procent) valt ruim binnen de grenzen van wat beschouwd kan worden als een natuurlijke fluctuatie.

Betekenis van de conclusies

EHS -Saldotoets:

Park Vliegbasis Soesterberg (PVS) is onderdeel van het nationaal Natuurnetwerk (NNN, voorheen EHS). Om de totale herontwikkeling van de vliegbasis mogelijk te maken is in 2009 – 2010 de zogeheten 'saldobenadering' toegepast. Dit betekent dat ontwikkelingen binnen een bepaald gebied in de NNN, die afzonderlijk niet of moeilijk realiseerbaar zouden zijn, vooraf getoetst worden als één samenhangend project. Belangrijke voorwaarde is dat de natuur er binnen dit gebied 'per saldo' niet op achteruit mag gaan, niet in kwantiteit en niet in kwaliteit. Er is destijds op basis van de monitoringgegevens 2014 geconcludeerd dat ten opzichte van de nulmeting in 2009-2010 de natuurwaarden van de vliegbasis waren toegenomen. De resultaten uit de monitoring 2015 en 2016 lieten zien dat de positieve ontwikkelingen die in 2014 zijn geconstateerd zich hebben voortgezet. De resultaten uit de monitoring 2017, het voorliggende rapport, bevestigen dit beeld. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat de ontwikkelingen in het gebied, zoals tot nu toe via monitoring gemeten, passend zijn binnen de prognoses van de EHS-saldotoets.

Woonwijk, padenplan en ontheffing Wet natuurbescherming:

In het gebied zijn nog enkele ontwikkelingen voorzien: een woonwijk, een horecavoorziening (de Pleisterplaats) en een aantal recreatieve voorzieningen waaronder enkele ontbrekende schakels in het padenplan (fietsen en wandelen). Voordat gestart wordt met de werkzaamheden moet o.a. ontheffing verkregen worden in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor de Pleisterplaats is deze ontheffing inmiddels binnen en uitvoerende werkzaamheden zijn gestart. Momenteel wordt voor woonwijk en padenplan gewerkt aan een pakket aan maatregelen om de effecten op beschermde soorten, o.a. de veldleeuwerik, te mitigeren / compenseren. Deze maatregelen zullen worden opgenomen in een zogenaamd 'activiteitenplan', een verplicht onderdeel bij een ontheffing-aanvraag. Het is de verwachting dat de aanvraag voor de woonwijk begin 2019 ingediend kan worden. Bijgevoegd rapport vormt wat betreft de gegevens over flora en fauna de basis voor deze ontheffingaanvraag.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Geen.

Wettelijke grondslag

n.v.t.

Financiële consequenties

Geen.

Vervolgprocedure/voortgang

- 26 november In commissie RGW
- 10 december in PS

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief en bijgevoegd samenvattend rapport.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,

Bijlage: Het monitoringrapport 2017 van de natuurwaarden van Vliegbasis Soesterberg: 'Van gelobde maanvaren tot Kommavlinder' (inclusief samenvattend rapport + bijlagerapport).